

**Plan mot diskriminering
och
kränkande behandling**

Förskolan

läsåret 2022/2023

Innehållsförteckning

Vision och grundsyn	s.2
Utvärdering av insatser utförda 2021/2022	s.3
Kartläggning och nulägesanalys	s.3
Mål för läsåret 2022/2023	s.5
Främjande åtgärder 2022/2023	s.5
Förebyggande åtgärder 2022/2023	s.6
Delaktighet	s.7
Rutiner för att utreda, åtgärda, följa upp och utvärdera	s.8
Anmälan om kränkande behandling	s.8
Vad säger lagen?	s.9
Definitioner	s.10

Vision och grundsyn

Stigens Friskola ska ge varje barn möjligheter att i en trygg och stimulerande miljö utvecklas till en kreativ, självständig och tänkande människa som finner glädje i att utveckla kunskap, kompetens och förmågor. Förskolans vision är alla ska känna Trygghet, Lärande och Gemenskap. I förskolans uppdrag ingår utöver kunskaper och färdigheter även förståelse för och ett bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Stigens Friskola präglas av demokratiska värderingar. Vi vill skapa en miljö där hänsyn och ömsesidig respekt präglar umgängestonen. Vi ser olikheter som en tillgång. Vi vill att alla barn och all personal känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av förskolans värdegrundsuppdrag. För att nå målen krävs att alla parter är väl medvetna om denna handlingsplan och agerar därefter. Den som väljer att inte se, eller ser men inget gör, är medskyldig till kränkningen. Allt du gör för att stoppa en kränkning har betydelse. Ju snabbare du reagerar och agerar desto större effekt har också din insats.

Alla medarbetare har ansvar för alla barn på förskolan och har skyldighet att vara uppmärksam på vad som sker under barnens vistelsetid i förskolan. Om vi får kännedom om kränkningar som skett under fritiden och som påverkar barnens dagar på förskolan har vi också skyldighet att agera. Vi har en skyldighet att motverka kränkningen och att följa handlingsplanen. Rektor är ytterst ansvarig för upprättande av och allt arbete kring planen.

Alla situationer där kränkningar förekommer är unika, beroende på vilka som är inblandade och hur situationen ser ut. Därför passar inte alltid samma metod eller arbetssätt. Denna handlingsplan är ett stöd i processen kring ett ärende samt lyfter fram några viktiga generella åtgärder som alltid ska beaktas.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om allas lika värde. En person som berättar att hon eller han känner sig kränkt, ledsen, arg, sårad eller skadad ska alltid tas på allvar. Individens upplevelse är en viktig utgångspunkt i definitionen av kränkande behandling. Det är inte handlingen i sig som kan definieras som kränkande utan om en handling upplevs som kränkande av den som utsätts. Det bestäms av situationen – vem som kränker, var, när och varför samt hur den som blir utsatt reagerar.

Sedan 2020 är barnkonventionen svensk lag. Stigens friskola arbetar för att följa barnkonventionen i arbetet mot kränkning och diskriminerande behandling.

Enligt diskrimineringslagen ska man arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter. Arbetet med aktiva åtgärder ska ske i fyra steg:

Undersöka ---- Analysera ---- Åtgärda ---- Följ upp och utvärdera

Utvärdering av insatser utförda 2021/2022	
Insats:	Genomfört:
Barnen har varit delaktiga i framtagandet av "JA-regler".	Genomfört
Personal samtalar med barnen om kroppslig integritet, bland annat genom att introducera ordet "samtycke".	Genomfört
Personalen har genomgått en helårskurs med fem delmoment från OLIKA förlag.	Genomfört
Främja barns delaktighet och inflytande genom samtal och observationer.	Genomfört
Vårdnadshavare är kontinuerligt informerade om årets fokusområde (normkreativitet) under läsårets gång.	Genomfört
Fortbildning för personal får en ökad samsyn gällande normer och värderingar – Aktionsforskning	Genomfört
Personalen har observerat varandra i vardagssituationer, och fört samtal kring ex. beteende och ordval som gynnar eller missgynnar normkreativitet.	Genomfört
Så här har barn, personal och vårdnadshavare varit delaktiga i det främjande och förebyggande arbetet • En trygghets-/trivselenkät genomfördes med de äldsta barnen på förskolan. Genomfördes ht 21. Syftet med enkäten är att undersöka barnens upplevelse av trivsel, trygghet och diskriminering. • Personal har varit delaktiga i analysen av data inhämtat från trivselenkäter. • Vårdnadshavare är informerade om resultatet av trygghets-/trivselenkät. • Vikarier/resurspersonal har involverats i arbetet med att säkra barnens trygghet och integritet. • Samtliga barn och personal har diskuterat "Ja"-regler" för förskolan i början av läsåret.	

Kartläggning och nulägesanalys
Vi har en barngrupp som kommer att vara föränderlig under året, då ett par barn kommer att flytta, och nya barn skolas in senare under läsåret. Vi har under hösten skolat in 5 barn vilket innebär att gruppkonstellationen är ny. En stor del av barnen i gruppen är 3 år eller yngre (10 av 17) vilket också ställer krav på den trygghet vi kan erbjuda.   Barngruppen är i behov av att ha vuxna närvarande i varje rum, och det behövs mycket stöd i vardagssituationer såsom hall, toalett, tvätt, mat m.m. För att vardagen ska bli trygg för barngruppen arbetar vi nu mycket med basrutiner och att alla ska känna sig hemma på förskolan.   Vi planerar för hur barngruppen kan delas upp på bästa sätt och hur personalens rutiner ska ligga för att vi ska kunna vara så närvarade som möjligt och kunna bemöta varje barn. Under året ska vi arbeta med materialet "kompisböckerna", med berättelser, figurer och lärarhandledning för att arbeta med värdegrund i förskolan. Materialet är inköpt och vi har börjat läsa in oss på det.   En viktig del i årets värdegrundsarbete kommer också vara att barnen ska ha självförtroende i att utveckla sin självständighet, då vi ser att många barn är osäkra på sin egen förmåga.   Även i år kan vi integrera aktionsforskningen med vårt arbete mot kränkande behandling, då vi tror att årets tema (digitalisering) kan användas för att stärka och komplettera värdegrundsarbetet.

Trygghetsvandring oktober 2022 – tillvägagångssätt

Under veckorna 39–41 genomfördes trygghetsvandring med totalt 8 barn på förskolan i åldern 3,5 – 5 år.

Vi började inne på förskolan och förklarade först för barnen att vi skulle ta en promenad inomhus i de olika rummen där de skulle berätta ifall det någonstans kändes läskigt, någonstans man kände sig rädd, ledsen, eller inte bra utav någon anledning. Med några av barnen var vi 2 pedagoger med vissa andra var det 1 pedagog som gick med, med endast 1 barn åt gången. Samma vandring gjordes även ute på skolgården.

Under promenaden fick barnet själv hålla i en ipad, och skulle sedan ta kort på det stället där det inte kändes bra och berätta vad/varför. Pedagogen antecknade vad barnet berättade.

Analys av trygghetsvandring

I det stora hela är det ett positivt resultat. Barnen upplevs trivas på förskolan, med sina kamrater och med de vuxna. Något enstaka barn har stunder en viss längtan efter mamman.

Det som framkommer är saker som vi känner igen men som genom trygghetsvandringen ytterligare tydliggjorts av barnen. Inomhus är det främst en viss rädsla för toaletterna eller handfaten i hallen som kan upplevas som otryggt. Här ser vi till att en vuxen är med i hallen och vid toaletterna.

Utomhus handlar det främst om att några av barnen upplever det höga gräset som läskigt. En åtgärd är att vi kommer att se till att vaktmästaren håller gräset i trim. Några av barnen uttrycker att det är lite läskigt då skolbarnen är ute samtidigt, detta beror troligen på att det blir ett högre tempo då det är många barn ute samtidigt.

Sammanställning och analys av kränkingsrapporter läsåret 2021-2022

Förskolan hade 2 tillbud gällande våld och 3 tillbud gällande kränkningar (9 resp. 4 året innan). Gällande kränkningarna. Vad gäller 2 av tillbuderna barn och 1 riktad mot personal.

Antal skrivna rapporter som inkommit under 21/22 för förskolan gällande kränkning, hot och våld så är det totalt 5 stycken (3 kränkning, 2 våld och 0 hot). Av de kränkingsrapporter som kommit in så är de flesta av lindrigare grad. Det är inga återkommande eller långtgående konflikter utan är enskilda/isolerade händelser. Dessa händelser kunde samtliga lösas direkt utan vidare konsekvenser för de drabbade barnen. Samtliga vårdnadshavare blev informerade om händelserna. En av rapporterna är skriven då en vårdnadshavare angrep en personal verbalt. Händelsen utreddes som en arbetsmiljöfråga.

Sammanfattande analys: Resultatet visar att det är få kränkningar på förskolan på Stigens Friskola och att det som sker kan ses vara av lindrigare grad. Vi har över tid insett vikten av att noga skriva och registrera de händelser som sker. Att resultatet ser ut som det gör kan härledas till ett aktivt värdegrundsarbete, många vuxna i närheten av barnen och att vi utreder i tidigt skede.

Mål för läsåret 2022/2023

Konkreta mål som utgår från slutsatserna av kartläggningen

- *Högre personaltäthet*
Skolan väljer att öka personaltätheten både ur säkerhets- och kvalitetssynpunkt då barngruppen innefattar många barn i yngre åldrar.
- *Uppsättning av staket för att kunna avgränsa delar av skolgården*
Staket kommer att sättas upp vilket kommer att medföra att personalen får en bättre överblick över barnen. Förskolans barn kan då välja att vara i det avgränsade området när de äldre skolbarnen har rast om de upplever att det känns lugnare.
- *Värdegrundsmaterialet*
Vi kommer under året arbeta med "kompismaterialet" och ha barnen indelade i mindre grupper för att kunna lägga det på rätt nivå.
- *Trygghetsvandring*
Vi kompletterar den första trygghetsvandringen med ytterligare en som då fokuserar på det barnen tycker om och känner sig trygga med på förskolan.
- *En likvärdig utbildning*
Med vårt fokusområde digitalisering arbetar vi för att alla barn ska få tillgång till digital teknik på lika villkor och därför få en likvärdig utbildning.

Främjande åtgärder 2022/2023

Översikt över planerade åtgärder för att främja barns lika rättigheter och möjligheter. Åtgärderna ska även inkludera de olika diskrimineringsgrunderna

Vårt främjande arbete utgör en del av förskolans kontinuerliga värdegrundsarbete enligt vår läroplan, Lpfö18. Främjande insatser handlar exempelvis om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Varje medarbetare på enheten ansvarar för att arbeta främjande.

Vi arbetar kontinuerligt och aktivt med att ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme. Vid olika teman och samlingar uppmärksammas människors lika värde oavsett religion, kön, etnicitet, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Främjande åtgärd	Ansvar	Datum
• Värdegrundsarbete med alla åldersgrupper på respektive nivå• Varierande gruppindelning för en bättre gruppdynamik• Hög personaltäthet• Val av litteratur och andra medier utifrån ett normperspektiv• Information till vårdnadshavare kring våra arbetssätt så att de är uppdaterade kring hur förskolan och barngruppen fungerar	• Personal• Personal• Rektor• Personal• Personal	Samtliga punkter gäller läsåret 2022/2023

Beskrivning av hur uppföljning och utvärdering av främjande åtgärder kommer att ske

Uppföljning sker kontinuerligt i arbetslaget och vid APT under läsåret.
Rektor och arbetslag utvärderar åtgärderna i slutet av vårterminen.

Datum

- Uppföljning under läsåret 22/23
- Utvärdering maj-23
- Revidering augusti/september-23

Ansvar

- Arbetslag och rektor
- Arbetslag och rektor

Förebyggande åtgärder 2022/2023

Översikt över planerade åtgärder för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Vårt förebyggande arbete utgår från de risker vi identifierat i våra kartläggningar under året.
Planerade åtgärder i det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de identifierade riskerna.

Förebyggande åtgärd

- God introduktion av rutiner efter gjorda inskolningar
- Indelning av barngrupp
- Anpassningar av lokaler och aktiviteter/ material baserat på barngruppens behov och önsknings
- Föräldraenkät förskola 1 g/läsår
- Föräldramöte 1 g/läsår
- Utvecklingssamtal 1 g/läsår i samband med barnets födelsedag eller efter behov
- Trygghetsvandring i två etapper med olika fokus (rädslor/otrygghet samt trivsel/ trygghet)
- Barnkonsekvensanalys

Ansvar

- Personal
- Personal
- Personal
- Rektor
- Arbetslag och rektor
- Personal
- Arbetslag och rektor
- Rektor

Datum

Oktober
Löpande
Löpande
mars
ht
löpande
ht
vid behov

Beskrivning av hur uppföljning och utvärdering av förebyggande åtgärder kommer att ske

Uppföljning sker kontinuerligt av rektor, arbetslag och vid APT under läsåret. Rektor och arbetslag utvärderar åtgärderna i slutet av vårterminen

Datum för

- Uppföljning v.33
- Utvärdering maj-23
- Revidering augusti/september-23

Ansvar

Löpande, samtlig personal
Arbetslag och rektor

Delaktighet

Beskrivning av hur barnen medverkar i arbetet med planen och i det konkreta likabehandlingsarbetet

- Den nya reviderade planen finns på dagordningen på höstens första elevråd och finns med under läsåret
- I det dagliga arbetet samtalar barn och personal om hur man ska vara mot varandra
- Trygghetsvandring gör att barnen i hög grad är med och påverkar planens utformande
- Via trygghet-/trivselenkät under läsåret

Beskrivning av hur barn, vårdnadshavare och all personal informeras om innehållet i planen

- Den nya reviderade planen finns på dagordningen på höstens första APT
- Personalen informerar barnen på förskolan om "Planen" och dess innehåll
- Föräldramöte och utvecklingssamtal
- Finns tillgänglig på www.stigensfriskola.se
- Utlämnas i pappersform och mail
- Exponeras i hallarna samt information om "Planen" finns på Instagram

Rutiner för att utreda, åtgärda, följa upp och utvärdera

Anmälan till rektor

- När en händelse har skett anmäls den till rektor – kränkingsrapport skrives och diarieförs

Utredning mindre händelse

- Utredning startas när förskolan får kännedom om kränkning, diskriminering, trakasserier.
- Samtal skall hållas snarast med inblandade barn en och en, med berörd pedagog och ytterligare vuxen, förslagsvis rektor. Samtal dokumenteras.
- Kontakt tas med inblandade barns vårdnadshavare.

Utredning vid mer komplex händelse

- Utredning startas när förskolan får kännedom om kränkning, diskriminering, trakasserier.
- Samtal skall hållas snarast med inblandade barn en och en, med berörd pedagog och ytterligare vuxen, förslagsvis rektor. Samtal dokumenteras.
- Kontakt tas med inblandade barns vårdnadshavare.

Nedanstående punkter gäller skola/fritids:

- Dokumentationen lämnas till Elevhälsoteam
- Upprättande av generell handlingsplan i samråd med EHT.
- Denna delges vårdnadshavare.
- Elevhälsoteamet gör en bedömning om eventuell anmälan till annan myndighet.
- Uppföljningssamtal inom en vecka med alla – en och en.
- Återkoppling till vårdnadshavare sker inom en vecka.
- Om kränkningen inte upphör eller bedöms vara mycket allvarlig, kallar rektor till Elevvårdskonferens med berörda vårdnadshavare.

Anmälan om kränkande behandling

Om vårdnadshavare anser att deras barn blivit utsatt för kränkande behandling och anser att skolan inte agerar önskvärt, ska vårdnadshavare fylla i blanketten "Anmälan om kränkning..." (se bilaga).

Vad säger lagen?

6 kap. 6 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn/elever.

6 kap. 7 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

6 kap. 8 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

6 kap. 10 § Skollagen (SFS 2010:800)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor.

Förordning (2006:1083)

En plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap 8 § skollagen (1985:1100) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Diskrimineringslagen

2 kap. 7 § Diskrimineringslagen (2008:567)

Om en utbildningssamordnare får kännedom om att ett barn, en elev... anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningssamordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.

3 kap. 14 § Diskrimineringslagen (2008:567)

En utbildningssamordnare som bedriver utbildning... enligt skollagen ska inom ramen för denna verksamhet bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever... som deltar... verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

3 kap. 15 § Diskrimineringslagen (2008:567)

En utbildningssamordnare som bedriver utbildning... enligt skollagen ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev som deltar i .. verksamheten utsätts för trakasserier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, eller för sexuella trakasserier. '

3 kap. 16 § Diskrimineringslagen (2008:567)

En utbildningssamordnare som bedriver utbildning enligt skollagen ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn/elever som deltar i verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningssamordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärder enligt första stycket har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Barnkonventionen lagen 2018:1197 Om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Grundprinciperna är:

"Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: I alla åtgärder som berör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas psykiskt, fysiskt, andligt, moraliskt och socialt.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dom beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad".

Lpfö 18 kapitel 1 Förskolans värdegrund och uppdrag

Definitioner

Kränkande behandling kan vara synligt och handfast likväl som dolt och subtilt. Det kan ta sig uttryck i fysiskt verbalt, eller icke-verbalt uppträdande eller bemötande. Det kan utföras via telefon och dator. Nedsättande tillmälen, nedsvärtning, förtal, ryktesspridning, förlöjligande, förnedrande tillmälen, utfrysning, hot, slag, knuffar och spridande av texter/bilder är exempel på kränkande handlingar.

Diskriminering äger rum när ett barn eller en elev missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Indirekt diskriminering äger rum när ett barn eller en elev missgynnas genom att till synes neutrala bestämmelser eller ordningsregler tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de fem diskrimineringsgrunderna.

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Sexism är ett negativt betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det som registrerats för personen vid födseln.

Rasism bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns vissa biologiska skillnader mellan folkgrupper. Mot bakgrund av en sådan uppfattning ses vissa folkgrupper som mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristiska.

Homofobi avser motvilja mot eller förakt för homo- eller bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en persons värdighet.

